

ីមសារសង្គមនឹង ពាណិជ្ជកម្មតំបន់ភាសាដោយកើតឡើង

ប្រធែសកម្មជាតិ

ពាណិជ្ជកម្មទាំងអស់	កំណែនឹងទំនាក់ទំនងរបស់កម្ពុជាយោង	១៦ .៥%	នៅថ្ងៃ	២០១៤	និង	២០ .៥%	ដោយទៅ
និងទេសចរណ៍	២០១០-២០១៤	១	ប្រធែសកម្មជាមានមូលដ្ឋាននិតិវិសាលទាំងព្រៃនកាត់ពីមួយចំនួន	កំពុងក្រោចចាន់			
ធ្វើពិធីកម្ម	និងបានធ្វើពិធីកម្មទៅជ្រើនទំនាក់ទំនងមួយ		ក្នុងខេត្តកម្ពុជាបានទាំងព្រៃនបិទនៅល		០៧០៦		
អីនិងទេសចរណ៍	ទេសចរណ៍ទំនាក់ទំនង	១៩៦	កន្លែង	ដោយបានមួយនៅតំបន់ភាសាថាពីរីក	មានជនិតិវិសាល	២១០៨	មុខនាមចេញ
ទេសចរណ៍ទំនាក់ទំនង	៩៥	កន្លែង	១	វិស័យទាំងព្រៃនរបស់កម្ពុជាការពួកគិន	ជានិស្សកាត់រោសមួរក្រោចចាន់		និងជនិតិ
ផលសំស្បែកដើរ	១	ទីផ្សារទាំងព្រៃនសំខាន់ៗគឺ	សហរដ្ឋអាមេរិក	និងសហភាពអីរីប៊ូ	(EU)	៣៩៩៩ក្រប់ទេសអាសន្នចំនួន	
និងចក្ខុវិកអង់គ្លេស	ទូទៅរាជរដ្ឋប្រុងដំបូងទាំងព្រៃនបានទៅកាន់សហភាពអីរីប៊ូ			១	ការទាំងព្រៃនរបស់កម្ពុជា		កំបាន
កើនឡើងយ៉ាងតាប់របស់ដែរនៅថ្ងៃ	២០១៤	មានកំណែនឹង	១៧ .០%	ផលបានធ្លាក់ចុះគិចត្រួចប៉ែណោះ	ប្រមាណ	១៨ .៩%	
នៃកំណែនឹងប្រចាំឆ្នាំជាមួយដោយទេសចរណ៍	២០១០-២០១៤	១		ទីនិត្យមួយការពួកគិនដែលកម្ពុជាបានទាំងព្រៃន			
មានជនិតិវិសាលរាយនិភ័យ	និងដំបូងដែរដែលទេសចរណ៍		ផលបានកំណែនឹងនៅក្នុងសង្គ្រាក់គិចត្រួចរាយនិភ័យនិងកណ្តាល				ទោះដោយទេសចរណ៍
យ៉ាងនេះគឺ	ប្រទេសដែលមានសង្គភ័យត្រួតពិនិត្យ		អ្វីនិងទាំងព្រៃនរបៈនានាដីលិតិវិសាលសំខាន់របស់ប្រទេស				ជានាក់កណ្តាល
នៃប្រកាសប្រចាំឆ្នាំ (១៨ .៩%)	បានទាំងព្រៃនមកកីឡាប្រទេសដែលទិន្នន័យនិងការប្រើប្រាស់ប្រចាំឆ្នាំ						
ពាណិជ្ជកម្មសៀវភៅ	ពាណិជ្ជកម្មសេវាបស់កម្ពុជា						
ដោយឡើងទំនាក់ទំនង និងទាំងព្រៃនបានកំណែនឹងប្រចាំឆ្នាំ	២០១០-២០១៤	១	បានកើនឡើងទំនាក់ទំនងរបស់កម្ពុជាយោង				
ដោយឡើងទំនាក់ទំនង និងទាំងព្រៃនបានកំណែនឹងក្នុងរដ្ឋដែលទេសចរណ៍ ១០%	២០១០-២០១៤	១	និងវិស័យនេះនៅបានកំណែនឹងក្នុងរដ្ឋដែលទេសចរណ៍ ១៥%	នៅថ្ងៃ	២០១៤		
			ការពួកគិននិងការប្រើប្រាស់ប្រចាំឆ្នាំ				
ផែនការសំខាន់ៗ	និងជាប្រកាសចំណុចយ៉ាងសំខាន់ប្រមាណ	១៩%	នៃផលទុនសរុបក្នុងប្រទេស	(GDP)	នៅថ្ងៃ		
ផែនការសំខាន់ៗ	និងជាប្រកាសចំណុចយ៉ាងសំខាន់ប្រមាណ	១៩%	នៃផលទុនសរុបក្នុងប្រទេស	(GDP)	នៅថ្ងៃ		
២០១៤ ១ សេវាឌីជាន់ទាំងព្រៃនមានកំណែនឹងប្រចាំឆ្នាំនៃការទាំងព្រៃនសេវាបស់កម្ពុជាទាំងមួយ ១							

សង្គមកំណើនអាណាពល	(GVCs):	ភាគហុតិមុខនឹងកម្មពាណិជ្ជកម្ម	ជាប្រកសិកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងសង្គម
គម្រោង	កើនឡើងឯស់គ្នាឌីរកត់សមាគលនៅក្នុងជាតិ	(ក្នុងរដ្ឋដៃ ៣៨%)	ឯស់ជាងនៅតំបន់ភាសាសូវិក (៤៨%)
វិស័យទាំងឈូល	និងបាបជាន់ក្នុងរដ្ឋដៃ ៧% នៅក្នុងជាតិ	ដោយបន្ទាន់តំបន់ភាសាសូវិក (ក្នុងរដ្ឋដៃ ១៨%)	សម្រាប់
វិស័យទាំងឡាយ	១ កម្រិតជានេចុល្យមក្នុងសង្គមកំណើនអាណាពលដៅក្នុងការយោនកំណើន នៅក្នុងដំណាក់កាលដែលការរាយលិតកម្ម ក្នុងនោះដើម្បីជាប្រកសិកិច្ចលទ្ធផលទាំងឡាយសំខាន់ៗ		
មានក្រុណាត់	និងដំបិទជាលទ្ធផលទាំងឡាយភាគម្រួតនៅក្នុងសម្រេចកំណើនអាណាពល		និងផែនក្រោម
នីងក្នុង			

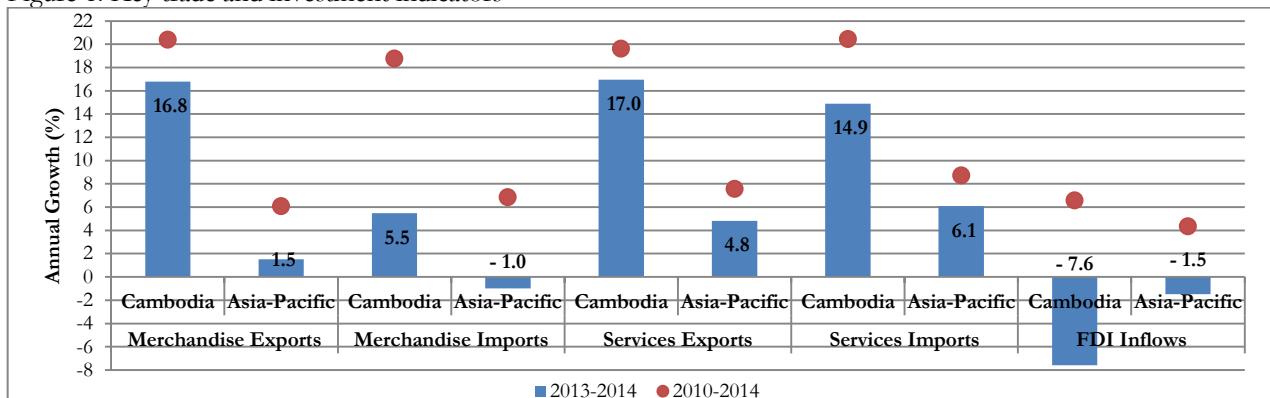
ការវិនិយោគត្រូវបានរៀបចំឡើង	(FDI):	នៅឆ្នាំ	២០១៤	ដោយសារទូលាយនិវិបត្តលំហ្មមួយនិងការអភិវឌ្ឍន៍
ការវិនិយោគត្រូវបានរៀបចំឡើង	ក្នុងជាតាមតម្លៃក្នុងរដ្ឋបាល	-៣.៦%	សម្រាប់បាន	១.៧
លំហ្មរិនិយោគបានរៀបចំឡើង	ដែលបានរៀបចំឡើង	៦.៩%	ពាន់ណានអុណាទីរាជី	១
ដែលបានរៀបចំឡើង	ដែលបានរៀបចំឡើង	៦.៩%	ក្នុងអភាពមធ្យម	៦.៩%

កំណត់និងខ្សោយកម្មទេសចរណ៍	ក័តានទាំងមួយ
ពីបរទេសដៃ ១ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយវិនិយោគិតិថិនិ ទទួលបានគម្រោងវិនិយោគជាបី អ្នកជាតិ គម្រោងសាងសង់ស្ថានីយ៍រាជអគ្គិសនី ១ នៅដើម្បីឆ្នាំ ២០១៥	ក័តានទាំងមួយ
កម្រិតទូលាបានការវិនិយោគក្នុងរដ្ឋខេត្តក្រោក	៥០០
រាយរិក ពីក្រោមហុតិថិនិ ដើម្បីសាងសង់ទំនប់រាជអគ្គិសនីថីមួយកន្លែង ១ ទោះបីជាយករាជសាធារណៈរាជរដ្ឋបាលដែលផ្តល់ការវិនិយោគក្នុងក្រោក ក្នុងក្រោក ក្នុងប្រទេសចរណ៍	រាយរិក
អនាគត ១	ក្រោមគិលីមីត្រូច្រាប់នាំនាយករាជសាធារណៈរាជរដ្ឋបាល

ការអនុវត្តន៍ ជាមួយប្រទេសដែលទទួលបានប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្លឹម	(MFN)	បានគោរពតាមគោលការណ៍	១១.៥%
និងអនុវត្តន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងកិច្ច ទូស់ជាងការអនុវត្តជាមួយការពន្លឹម	១៧.៥%	ទូស់ជាងការអនុវត្តជាមួយការពន្លឹម	៩
បានសុប្បិកប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តក្រមប្រគល់ប្រព័ន្ធ	៣.៥%	និងមានប្រសិទ្ធភាព	៣.៥%
ការអនុវត្តការពាណិជ្ជកម្មដែលបានផែងជាន់បំបាត់ភាពនាយករាជសង្គមការពាណិជ្ជកម្មដីភាពហេក		អនុវត្តបានក្នុងរដ្ឋ	៤០.៩%
ទាមជាងជាមួយការពន្លឹម	៨១.៥%		

ការចំណាយពាណិជ្ជកម្ម	ការចំណាយពាណិជ្ជកម្មទូទៅនៃបច្ចេកទេសកម្ពុជា	បានធ្វើឡើងកំបុកចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៩
ការចំណាយពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចតាំងអាសីជីថីបុរិក		ចំណោមពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា
មានកំនើនបាបដានការចំណាយពាណិជ្ជកម្មជាមួយប្រទេសគោលដៅពាណិជ្ជកម្មបីក្នុងតាំងនៅក្នុងខេត្ត	(ចិន)	(ដំបូល)
និងបុរិភាពធម្មពាណិជ្ជកម្មបីក្រាតាំងដែលមានសហភាពអីរ៉ូប (EU)	បុរិភី	(បាកំង)
ចក្ខុវករអង់គ្លេស) ១ នឹងការម្រាយការណ៍រាល់ផែរស់	UNRC	ឆ្នាំ ២០១៥*
និងការកាត់បន្ទូយបែបទូទៅនៃការណាយពាណិជ្ជកម្មទូលាយបានចំណាយត្រូវការអនុវត្តន៍ពីតាំងអាសីជីថីបុរិក ៣៨.៥%	បន្ទាត់ប្រជាធិបតេយ្យ	កិច្ចសម្របពាណិជ្ជកម្ម

Figure 1. Key trade and investment indicators

*Country notes summarising results of the UNRC Survey 2015 are available at: <http://unnext.unescap.org/UNTRSurvey2015.aspx>

Figure 2. Top merchandise markets

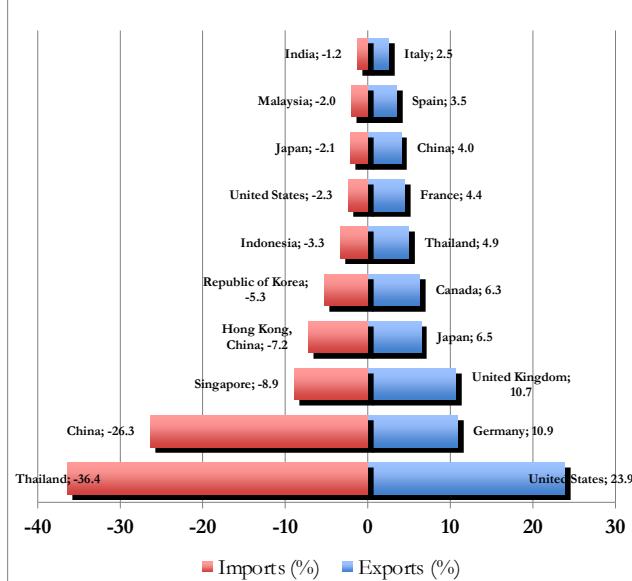

Figure 4. Trade in goods by their use

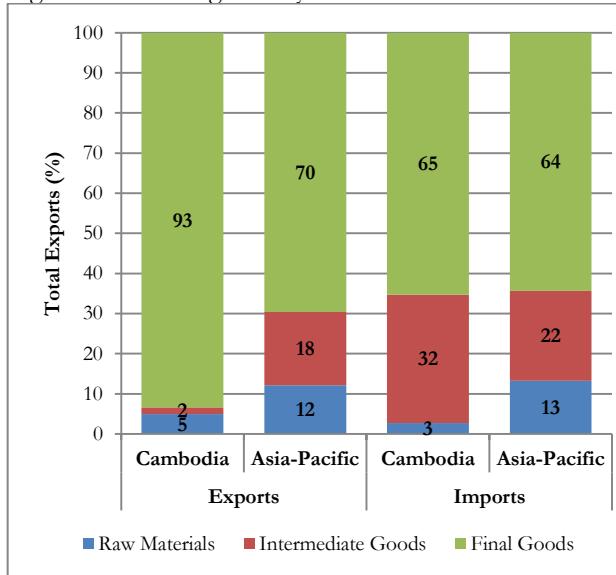

Figure 6. Tariffs

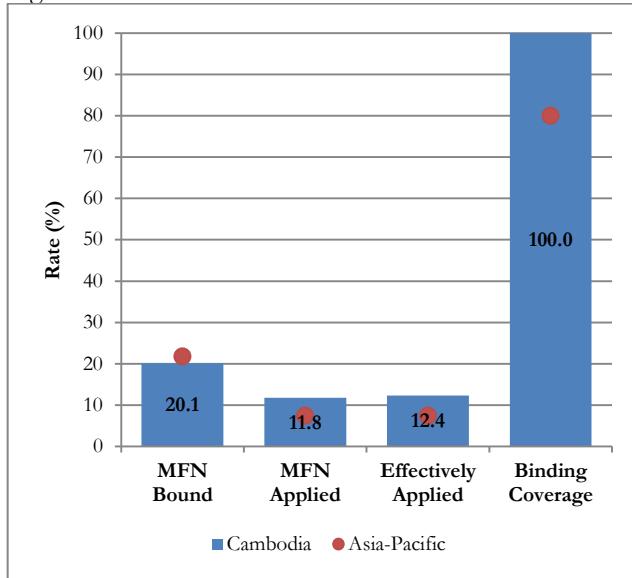

Figure 3. Top merchandise products

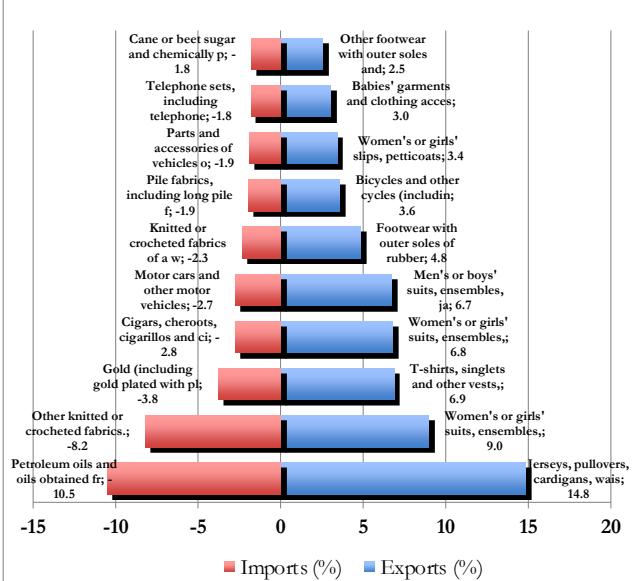

Figure 5. Foreign direct investment

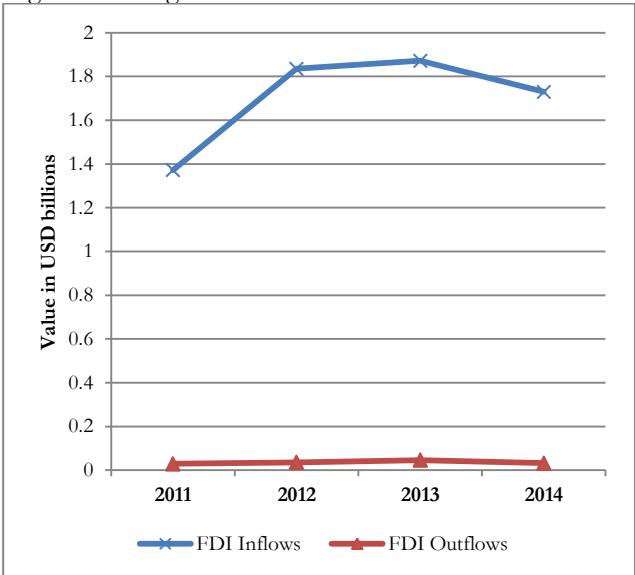
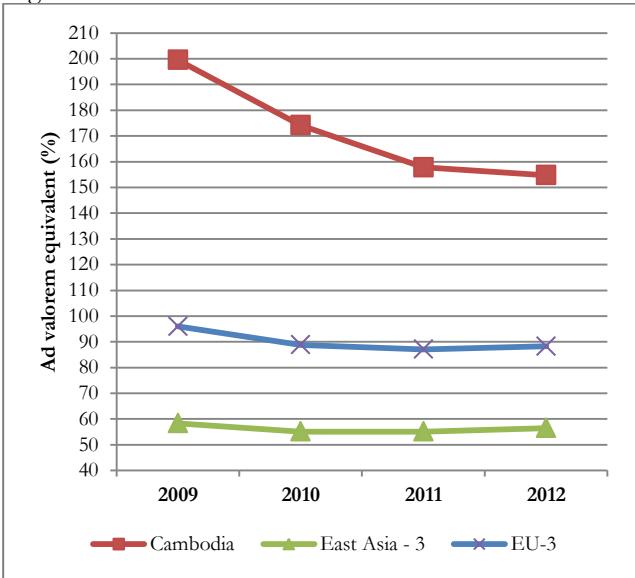

Figure 7. Trade costs

Sources: Trade and tariff data were accessed through WITS. FDI data was accessed through UNCTADstat.

Notes: Trade data follows the HS2007 classification. Mirror data is used. Products are defined at the 6-digit level.

Definitions: Primary, intermediate, consumer, and capital goods are defined using UNCTAD System of Accounts. Final goods are defined as the sum of consumer and capital goods. Bound tariff is the maximum most favoured nation (MFN) tariff permitted under WTO obligations. MFN applied tariff is the tariff applied on imports among WTO members. Effectively applied rate is the lowest tariff available, i.e. preferential rates where available.

Authors: Aman Saggud and Luca Parisotto; comments from Mia Mikic, Witada Anukoonwattaka, Rajan Ratna, and Adam Heal; translated by Sven Callebaut; contact: escap-tid@un.org.